

foreninger for mindre Landejendomme) til at indgive Andragende til Indenrigsministeriet om at søge udbiøret Lovhjemmel bl. a. til, at de af hine Kreditforeninger fremtidigt tilstaaede Laan helt eller delvis kunne fritages for Amortisation.

Dette Andragende, som Ministeriet har tilstillet Udvalget, følger som Bilag til denne Betænkning. For saa vidt det gaar ud paa andet og mere end Uigestilling med den eventuelle ny Forening i Henseende til Afgang til at give Laan, der helt eller delvis ikke amortiseres, finder Udvalget ikke, at der ved dette Lovforslags Behandling er tilstrækkelig Anledning til at ihjvælge sig dermed. Derimod bør der formentlig aabnes de bestaaende Kreditforeninger Afgang til at faa Stadfæstelse paa Statutforandringer, hvorved de stilles lige med den ny Forening i Henseende til den her omhandlede Egenkab ved Laanene. Vel kunde meget tale for, at Købstadejendomme og jordløse Huse paa Landet saa vel som Ejendomme med et ringe Jordtilliggende undtages fra Agangen til at prioriteres med ikke-amortisable Laan af Kreditforeningerne, men Udvalget har dog ment, at det rettest bør overlades de paa-gældende Foreninger selv paa statutmæssig Maade at træffe fornødne Garantier mod den Risiko, der kan opstaa ved at stille alle Ejendomme, som overhovedet kunne optages i dem, ens i Henseende til Spørgsmaalet om Laanenes Amortisation.

Et Mindretal — Breinholt og Th. Nielsen — er vel enigt i det foran udviklede og tiltrædet derfor ogsaa de af Udvalget stillede Endringsforslag. Mindretallet har dog fra første Færd havt sine Betæneligheder ved Lovforlaget, som ikke ere fuldstændig fjærne, hvorfor vi finde Anledning til at fremkomme med følgende Udtalelse. Den første af vore Betæneligheder rejser sig overfor det nærliggende Spørgsmaal: „om ikke Landet er i den Grad forsynet med Kreditforeninger, at Oprettelsen af en ny maa betragtes som overflødig og — som alt

overflødig — derfor skadelig“? medens en anden Betænelighed bunder i en vis Frygt for, at en ny, hele Landet omfattende Kreditforenings Obligationer, der — dels paa Grund af Foreningens stærkt stærkede Taksationsregler, dels paa Grund af den snævrere Begrænsning af Udlaanenes Størrelse — rimeligvis maatte anses for bedre funderede; vilde kunne trykke Kursen paa de nu bestaaende Foreningers Obligationer eller i alt Fald i Begyndelsen være egnede til at bringe nogen Usikkerhed i Høngemarkedets Stilling til de paa-gældende Effekter. De her antydede Betæneligheder ere vel under Udvalgsbehandlingen formindskede, men dog ikke i den Grad fjærne, at vi kunne undlade at tage et Forbehold med Hensyn til vor Stilling og Afstemning ved Lovforlagets endelige Vedtagelse.

Med Hensyn til Endringsforslagene skal Udvalget fremsætte følgende Bemærkninger.

Det fremgaar af Udkastet til Statutter, at Andragerne tænke sig den laveste Grænse for Størrelsen af de Ejendomme, der kunne optages, ved 5 Tdr. Hartorn. Ejendomme af denne Størrelse, altsaa almindelige Bøndergaardene, kunne imidlertid efter Sprogbrugen ikke kaldes „store“ Landejendomme. Udvalget finder det derfor rettest at lade Ordet „store“ i § 1, 1ste Linie, udgaa (Endringsforslag Nr. 1). Derimod anser Udvalget det for hensigtsmæssigt, at der i Lovforlaget optages en Minimumsgrænse med Hensyn til Størrelsen af de Ejendomme, der kunne optages i Foreningen, og herom stilles der Forslag under Nr. 3.

Efter hvad der er meddelt Udvalget, viste Andragerne ogsaa den i Lov 20de Juni 1850 § 3 ommeldte Begunstigelse, nemlig at umyndiges og offentlige Stiftelses Midler kunne anbringes i Foreningens Kasseebligationer, og da der ingen Betænelighed kan være herved, stiller Udvalget under Nr. 2 Endringsforslag i saa Henseende.